

Healthcare, Pharma & Life Sciences | În avangarda unui sector definit de o rară complexitate, Bondoc & Asociații rămâne pentru multe companii prima opțiune pentru mandate complexe în care excelența juridică este potențată de cunoașterea profundă a ecosistemului Sănătății. Palmaresul firmei în mandate de mare valoare și recunoașterea internațională constantă subliniază un standard profesional de top care oferă clienților viziunea strategică necesară pentru o creștere sustenabilă pe termen lung

Piața locală de *Healthcare, Pharma & Life Sciences* traversează, în prezent, o perioadă de activitate intensă, pe fondul provocărilor sistemului de sănătate, care amplifică presiunea asupra companiilor din sector. În acest peisaj complex, echipa Bondoc & Asociații se distinge prin gestionarea unor mandate de o complexitate tehnică ridicată, oferind soluții strategice într-un mediu de reglementare aflat în permanentă transformare.

Sub coordonarea și îndrumarea partenerilor seniori, practica a devenit un centru de expertiză pentru tranzacții de anvergură, proiecte complexe și litigii cu mize majore pentru sistemul de sănătate. Succesul acestor demersuri se fundamentează pe o perspectivă integrată, capabilă să armonizeze expertiza tehnică din arii juridice distincte. Prin rigurozitatea proceselor interne și atenția la detalii, Bondoc & Asociații oferă asistența juridică constantă unor afaceri care operează într-un cadru legislativ adesea imprevizibil. Excelența serviciilor este completată de o înțelegere profundă a realităților economice locale, transformând firma într-un partener strategic indispensabil pentru numeroși actori sofisticăți ai pieței de *Life Sciences*.

Această maturitate profesională consolidează statutul firmei de reper în protejarea și dezvoltarea investițiilor din domeniul Sănătății. Portofoliul de clienți include lideri globali ai industriei farmaceutice și furnizori de servicii medicale de top, care apelează la experiența firmei pentru a gestiona echilibrul dintre cerințele legislative stricte și specificul inovator și complex tehnic al multor proiecte de *Life Sciences*.

Dinamica de ansamblu a unui sector vital: Provocarile și complexitatea pieței de Healthcare

Domeniul *Sănătății* din România traversează o perioadă de transformări profunde care pun la încercare capacitatea de adaptare a tuturor actorilor implicați. Într-un peisaj dominat de incertitudini economice și de o nevoie acută de modernizare, asistența juridică devine un pilon important care susține stabilitatea operațională a marilor jucători din piață.

”Sectorul de *Healthcare, Pharma & Life Sciences* este unul foarte activ în prezent pe piața locală, într-un context în care sistemul de sănătate se confruntă cu multiple provocări ce generează presiuni asupra companiilor din acest sector”, a precizat **Lucian Bondoc**, *Managing Partner la Bondoc & Asociații*. Această intensitate se reflectă direct în activitatea consultantilor, care gestionează un volum semnificativ de mandate pentru o clientelă extrem de diversă. Echipa de avocați a firmei numără 9 avocați și intervine constant pentru a sprijini nu doar clienți activi în industria farmaceutică, ci și entități ce operează în numeroase alte zone din sectorul de sănătate, precum servicii medicale, suplimente alimentare, dispozitive medicale, produse cosmetice etc.

Dincolo de presiunea pieței, arhitectura legislativa ramâne principala sursa de solicitari în agenda zilnica a avocaților. ”Cadrul de reglementare vast, foarte complex și cu modificari frecvente genereaza majoritatea nevoilor de asistența zilnica”, a adaugat Lucian Bondoc. Instabilitatea normativa forțeaza companiile sa caute claritate într-un flux continuu de noi reguli, însa dincolo de conformitatea de rutina, piața este punctata și de momente de consolidare strategica. Firma este implicata periodic în tranzacții de anvergura care redefinesc sectorul, un exemplu recent fiind [asistența acordata în procesul de preluare a grupului Regina Maria](#), un mandat de referința pentru industria serviciilor medicale.

Citește și

[→ Sanatate, energie, pariuri: „triumghiul” care a dominat piața locala de fuziuni și achiziții în 2025, cu aproape 2 miliarde de euro din trei tranzacții | Bondoc & Asociații și Schoenherr au lucrat în doua dintre acestea. Ce alte firme de avocați au fost implicate în operațiunile cu un ADN puternic transfrontalier inițiate de investitorii finlandezi, francezi și americani](#)

Expertiza ceruta de complexitatea acestui domeniu este rezultatul unei implicari de lunga durata și al unei cunoașteri aprofundate a ecosistemului local. ”Fiind una dintre primele firme de avocatura românești care au dobândit o specializare aprofundata în *Healthcare, Pharma & Life Sciences*, am câștigat o expertiza de top și o experiența vasta în serviciile de asistența acordate companiilor din domeniul sanatații pentru a le ajuta sa își atinga obiectivele într-o industrie caracterizata de numeroase provocari în domeniul social-economic și din perspectiva cadrului legislativ”, a detaliat Lucian Bondoc. Pentru a raspunde acestor provocari, abordarea adoptata este una integrativa, pluridisciplinara, care urmarește sa acopere toate unghiurile critice ale unei afaceri: de la chestiuni de drept societar, comercial și concurența, la aspecte de reglementare, proprietate intelectuala, soluționarea litigiilor și gestionarea crizelor, incluzând totodata expertiza în IT&C și procese de reorganizare structurala.

Aceasta capacitate de a oferi o perspectiva de 360 de grade a devenit foarte importanta pentru clienți, mai ales în momentele cheie de expansiune sau transformare a business-ului. ”Experiența noastra aprofundata în sectorul *Healthcare, Pharma & Life Sciences* se reflecta, astfel, într-un avantaj competitiv semnificativ și în proiectele de fuziuni și achiziții, permițându-ne sa oferim asistența juridica integrata și adaptata specificului acestui sector puternic reglementat”, a subliniat **Raluca Nadejde**, *Partner în cadrul Bondoc și Asociații*.

Pe lângă zona de consultanța strategica, segmentul disputelor juridice ocupa și el un loc central, volumul de munca în instanțe fiind unul susținut și caracterizat printr-o mare varietate a cauzelor deduse judecării. Litigiile din acest sector nu sunt doar numeroase, ci și, frecvent, foarte complexe tehnic. ”Avem în desfășurare de la dispute mari privind neplata medicamentelor furnizate, ori insolvențe sau proceduri de concordat ale unor distribuitori, aspecte care sunt recurente în practica furnizorilor de medicamente, pâna la cauze complexe și inedite, care implica raspunderea pentru siguranța și conformitatea medicamentelor de uz uman puse pe piața, sancțiuni administrative și aspecte fiscale sau relaționarea cu diferite autorități, pe chestiuni specifice activității actorilor activi în farma”, a explicat Lucian Bondoc. În acest tablou contencios, interacțiunea cu autoritățile statului este frecventa, implicând procese ale companiilor producatoare de medicamente cu Protecția Consumatorilor, Agenția Naționala de Administrare Fiscala, Directoratul Național pentru Securitate Cibernetica sau cu Ministerul Sanatații sau CNAS. De asemenea, presiunea asupra bugetelor și accesul pacienților la tratamente noi ramân teme de actualitate care genereaza noi linii de conflict juridic. ”Au continuat unele dispute mai vechi din materia clawback, inclusiv excepții de neconstituționalitate la Curtea Constituționala sau litigii privind asigurarea decontarii de medicamente

inovative care nu sunt incluse în lista de medicamente compensate pentru persoane fizice care au primit prescripții medicale off-label”, a completat Raluca Nadejde.

Pe ansamblu, portofoliul Bondoc și Asociației include o prezență constantă în nucleul industriei de profil, oferind suport pentru o listă impresionantă de lideri de piață. ”Cu caracter mai general, departamentul nostru de *Healthcare, Pharma & Life Sciences* asista în mod regulat peste 30% dintre primii 20 de producători farmaceutici activi în România, mai mulți furnizori mari de servicii medicale, mai multe companii de dispozitive medicale și numeroase alte companii din domeniul Sănătății”, a reliefat Lucian Bondoc. Deși o parte însemnată a mandatelor recente rămâne protejată de clauze stricte de confidențialitate, volumul mare de muncă și anvergura deosebită a proiectelor cunoscute din date publice indică o încredere solidă din partea a numeroase companii mari care caută soluții într-un mediu legislativ restrictiv.

Citește și

[→ Practica de Banking & Finance de la Bondoc & Asociații rămâne calibrată pe proiecte de mare anvergură, execuție la standarde internaționale și expunere transfrontalieră constantă | De vorba cu partenerii Simona Petrișor și Diana Ispas despre tendințe, tipuri de finanțări, structuri inovatoare și provocările anului din acest sector. Portofoliul de proiecte îmbină ”verdele”, infrastructura și consolidarea bancară, repere clare ale unui an încărcat](#)

Studii clinice și aducerea unor medicamente pe piață

Procesul prin care este adus un medicament de ultimă generație de la stadiul de cercetare de laborator în farmacie, la dispoziția pacientului, este un parcurs sinuos, guvernat de reguli stricte. În acest peisaj, expertiza juridică este un suport tehnic esențial.

”Firma noastră de avocatură asista constant companiile farmaceutice de inovative în procesul lor de introducere pe piață a produselor în diverse arii terapeutice”, a arătat coordonatorul firmei de avocați. Prin această activitate susținută, echipa facilitează accesul pacienților la terapii noi, asigurând totodată conformitatea cu prevederile legale aplicabile.

O componentă importantă a ecosistemului de *Life Sciences* este cercetarea științifică. ”Oferim asistența juridică completă clienților noștri care acționează ca sponsori în studiile clinice realizate în România, pe parcursul întregului ciclu de viață al studiilor, precum și în desfașurarea studiilor non-intervenționale”, a declarat Raluca Nadejde. Suportul juridic acoperă toate etapele, de la debutul exploratoriu până la monitorizarea post-studiu, implicând o rețea vastă de interacțiuni cu toți factorii de decizie.

Această experiență este esențială mai ales în faza de formalizare a relațiilor între cercetători, instituții și entitățile de management al studiilor. ”Avem o vastă experiență în redactarea, revizuirea și negocierea contractelor cu instituția în care se desfășoară studiul, cu investigatorii și sub-investigatorii, atât pentru studii intervenționale, cât și observaționale, inclusiv studii efectuate prin intermediul organizațiilor de cercetare contractuală (*CRO*)”, a mai arătat avocata intervievată de *BizLawyer*.

Dincolo de arhitectura contractelor, protecția datelor personale ale pacientului și conformitatea cu noile standarde de confidențialitate rămân priorități în orice demers științific modern. ”Revizuirea în mod regulat documentația cheie a studiilor clinice, cum ar fi formularele de consimțământ informat (*ICF*) și protocoalele de studiu atât din

perspectiva de reglementare, cât și a protecției datelor cu caracter personal, în linie cu GDPR și legislația locală”, a evidențiat Lucian Bondoc.

Odata trecut cu succes de studiile clinice, un produs farmaceutic își începe drumul administrativ în România imediat după ce și procesul de autorizare centralizată la nivelul Uniunii Europene este finalizat.

Odata ce unda verde este oferită de forurile europene, intervine necesitatea alinierii la rigorile economice naționale, unde prețul devine variabila centrală. ”În cazul medicamentelor care se eliberează pe baza de prescripție medicală, după obținerea autorizației de punere pe piață de la Agenția Europeană a Medicamentului, fiecare deținător de autorizație de punere pe piață sau reprezentanții săi locali trebuie să depună dosarul de preț la Agenția Națională a Medicamentului și a dispozitivelor medicale din România”, a explicat Lucian Bondoc. Această etapă este critică pentru sustenabilitatea oricărui business în industria farmaceutică, deoarece stabilirea unui preț aprobat oficial reprezintă singura cale legală prin care un medicament care se eliberează pe baza de prescripție medicală poate ajunge în rețelele de distribuție.

Ulterior acestui moment, atenția consultanților se mută spre integrarea strategică a medicamentului în sistemul de asigurări de sănătate. Fiecare produs nou trebuie să treacă printr-o examinare a valorii sale terapeutice raportate la costurile publice. ”După aprobarea prețului de către autoritate, în funcție de particularitățile medicamentului, deținătorul autorizației de punere pe piață inițiază procesul de evaluare a tehnologiei medicale”, a completat Raluca Nadejde. Această analiză este cunoscută sub acronimul HTA (*health technology assesment*). Însă accesul la tratament nu urmează întotdeauna un parcurs identic, existând situații în care birocrația standard trebuie să facă loc urgenței medicale imediate. ”Suntem implicați cu regularitate în alte câteva mecanisme alternative prin care medicamentele ajung să fie puse pe piață, cum ar fi obținerea autorizațiilor de nevoi speciale și tratamentele de ultimă instanță („*compassionate use*”), care sunt reglementate separat și vizează asigurarea accesului pacienților la tratament atunci când medicamentul nu are autorizație de punere pe piață sau nu este disponibil prin canalele de distribuție obișnuite”, a mai subliniat Raluca Nadejde. Această activitate presupune inclusiv conceperea unor structuri contractuale adaptate.

Citește și

→ [Avocații din practica de Real Estate de la Bondoc și Asociații rămân arhitecții juridici ai proiectelor imobiliare complexe. Atuurile unei echipe valoroase: expertiza transversală, gândire strategică, cultura a responsabilității, rigoare și creativitate juridică | De vorba cu Cosmin Stavaru \(Partener\) despre modul în care lucrează nucleul interdisciplinar capabil să gestioneze simultan riscuri, calendar și cerințe, să anticipeze blocaje și să ofere siguranța clienților, într-o piață volatilă, dar încă plină de oportunități](#)

Navigarea de zi cu zi a labirintului birocratic în orice zonă a sectorului de sănătate

Dinamismul practicii Bondoc și Asociației se reflectă și în varietatea proiectelor aflate în derulare, care variază de la simple interpretări de norme până la strategii de management pe termen lung. ”Suntem implicați în prezent în numeroase proiecte, de la simple analize ale cadrului legislativ aplicabil până la gestionarea unor proiecte complexe, care se întind pe perioade mai lungi de timp și necesită coordonarea unor echipe mai numeroase de colegi din arii de practică distincte. Este greu să facem un clasament al proiectelor, fiecare subiect având particularitățile și provocările sale”, a indicat Raluca Nadejde.

De exemplu, după cum menționam și mai sus, introducerea unui medicament pe piața reprezintă doar începutul unui maraton administrativ și economic. Într-un sistem de sănătate aflat sub presiune constantă, obținerea unui preț echitabil și a unei rate de decontare sustenabile necesită și o asistență juridică sofisticată.

”Sprijinim clienții pe întregul parcurs al procesului de acces pe piața al medicamentelor, de la etapa inițială de pregătire a dosarelor de preț, până la obținerea deciziilor de rambursare”, a explicat Lucian Bondoc, Managing Partner la Bondoc și Asociații. Aceasta asistență nu se limitează la simpla depunere a actelor, ci presupune o gestionare activă a fiecărei interacțiuni cu autoritățile de reglementare.

”Asistența noastră acoperă inclusiv etapa evaluării tehnologiilor medicale (*HTA*), precum și negocierea contractelor de tip cost-volum sau cost-volum-rezultat, dar și suportul continuu în relația cu autoritățile competente. Echipa noastră a fost implicată frecvent în redactarea de analize juridice raportat la prevederile legale în vigoare, revizuirea de contracte între societățile farmaceutice și CNAS sau în redactarea comunicărilor cu autoritățile competente. De asemenea, urmărim cu atenție contextul actual în care legislația în materie de prețuri și HTA urmează să fie modificată semnificativ”, a adăugat Lucian Bondoc. Aceste mecanisme contractuale sofisticate permit statului să gestioneze riscurile financiare, oferind în același timp pacienților acces la inovație, însă procesul este departe de a fi unul fluid.

Peste toate aceste obstacole, anul 2025 a marit presiunea financiară asupra mecanismului de furnizare a medicamentelor. ”O altă problemă cu care s-a confruntat industria este aceea că au existat în cursul anului 2025 întâzieri în creșterea la plata ale CNAS către farmaciile contractate, ceea ce a condus la unele perturbări pe întreg lanțul de distribuție”, a precizat Raluca Nadejde. ”În ceea ce privește tendințele, accesul pe piața pentru terapiile inovative rămâne dificil, în principal din cauza constrângerilor bugetare semnificative, dar și a complexității mecanismului de evaluare HTA, astfel că întregul proces până la obținerea rambursării poate dura până la aproximativ 2 ani”, a subliniat Lucian Bondoc.

”De asemenea, asistăm în legătură cu numeroase aspecte din zona tarifelor pentru unele servicii medicale și suntem regulat implicați în aspecte privind contractele cost-volum/cost-volum-rezultat” a mai precizat Lucian Bondoc.

În paralel, zona achizițiilor publice rămâne un teren dominat de rigoare și necesitatea unei adaptări constante la specificul fiecărei proceduri de licitație. Fiecare mandat în acest domeniu necesită o mare atenție la detalii. ”Abordarea mandatelor de achiziții publice în domeniul sănătății, ca de altfel a mandatelor pe care le asumăm în orice alt domeniu de activitate, este construită prin raportare la nevoile efective ale clientului și specificitatea cazului respectiv, având întotdeauna ca numitor comun obiectivul de a găsi soluții adaptate și eficiente pentru client cu respectarea prevederilor legale, atenția la detalii și implicarea echipelor specializate din ariile de practică din cadrul Bondoc și Asociații”, a declarat Raluca Nadejde, Partner la Bondoc și Asociații.

Succesul într-o licitație publică nu este niciodată rezultatul unui efort izolat, ci rodul unei sinergii între departamente cu competențe diverse. ”Proiectele de achiziții publice în sănătate pe care le gestionăm necesită o foarte bună colaborare între echipele din practicile de Healthcare, Concurența și Achiziții Publice, cu implicare punctuală la nevoie și a echipei specializate în achiziții publice din cadrul practicii de Litigii”, a nuanțat Raluca Nadejde.

Avocații intervin frecvent pentru a lamuri ambiguitățile din documentele de atribuire sau pentru a rezolva blocajele aparute în timpul derulării acordurilor-cadru, utilizând, dacă e cazul, pârghiile legale pentru a ataca deciziile administrative nefavorabile în instanță.

Citește și

[→ Bondoc & Asociații acorda asistența pentru 5 proiecte eoliene și solare în cadrul celei de-a doua licitații CFD din România | Echipa a fost coordonată de Cosmin Stavaru \(Partener\), susținut de Raluca Catargiu \(Senior Associate\)](#)

În noul context tehnologic, aspectele legate de digitalizare și siguranța cibernetică au devenit și ele o componentă inseparabilă a actului medical. Companiile din domeniu investesc masiv în aplicații care să asigure respectarea schemelor de tratament și în portaluri care să educe publicul larg cu privire la riscurile de sănătate. ”Digitalizarea joacă astăzi un rol important în prevenția, tratamentul și monitorizarea stării de sănătate a pacienților din România”, a afirmat Lucian Bondoc. Această tranziție către sănătatea digitală aduce însă cu sine provocări serioase în materie de confidențialitate și reglementare.

Experții juridici sunt solicitați constant să construiască arhitectura legală a acestor soluții tehnice, asigurându-se că inovația nu încalca drepturile fundamentale ale utilizatorilor. ”Bondoc și Asociații asistă în mod constant clienții din domeniul Pharma/Healthcare în pregătirea documentației necesare pentru implementarea unei astfel de aplicații/platforme, inclusiv prin pregătirea termenilor și condițiilor de utilizare, a politicii privind prelucrarea datelor sau politica de cookie-uri”, a reliefat Lucian Bondoc. Procedura implică o diagnosticare atentă a modului în care informațiile circulă prin sistem, prin analize riguroase desfășurate alături de echipele de IT și conformitate ale clienților.

”Practic, lucrul alături de echipele multidisciplinare ale clienților noștri ne permit să înțelegem care sunt obiectivele comerciale/de sănătate publică pentru un nou produs și să propunem soluții care să asigure conformarea în baza cunoașterii cadrului legislativ”, a concluzionat Lucian Bondoc.

Pe partea de siguranța inovației, într-o industrie în care responsabilitatea nu se încheie odată cu livrarea produsului în farmacii, asistența juridică devine un element esențial prin care sunt filtrate solicitările venite din partea cadrelor medicale sau a publicului larg.

”Suntem în mod frecvent implicați în pregătirea răspunsului către pacienți sau medici care transmit solicitări sau întrebări legate de posibile reacții adverse pentru produsele farmaceutice”, a precizat Raluca Nadejde, Partener la Bondoc & Asociații. Acest segment al practicii juridice necesită o atenție foarte mare la termenii tehnici, deoarece cadrul normativ ce reglementează farmacovigilența este caracterizat printr-o mare densitate și o complexitate.

”La fel ca mai toate subiectele din domeniul farmaceutic, legislația în materia raportării reacțiilor adverse este una bogată, astfel încât trebuie avute în vedere toate limitările atunci când se analizează un proiect de răspuns”, a adăugat Raluca Nadejde.

”Suplimentar, practica noastră de proprietate intelectuală (IP) este implicată frecvent în aspecte care acoperă întregul spectru al drepturilor de proprietate intelectuală – mărci, brevete de invenție, desene și modele industriale, drepturi de autor și protecția datelor de testare din sectorul farmaceutic și biotehnologic”, a mai adăugat Raluca Nadejde. Deși înregistrarea formală a acestor drepturi oferă un prim strat de securitate, adevărata stabilitate a unui proiect medical se construiește prin clauze contractuale solide.

Firma intervine constant pentru a recalibra relații comerciale în astfel de privințe, utilizând de la notificări imperative pentru încetarea utilizării neautorizate a drepturilor de proprietate intelectuală, până la strategii complexe de reprezentare în faza litigioasă. ”Suntem constant implicați în structurarea, revizuirea și negocierea clauzelor contractuale în acest sens, a evidențiat Lucian Bondoc. Marea majoritate a acestor mandate sunt acoperite de o confidențialitate strictă, dar experiența acumulată a demonstrat prin proiecte de notorietate expertiza echipei în gestionarea unor spețe inedite.

Citește și

[→ Bondoc și Asociații SCA, alături de CVC Capital Partners într-un acord de parteneriat strategic cu Therme Group, evaluat la 1 miliard EUR. Echipa, coordonată de Bogdan Bunrau \(Partener\), susținut de Lucian Bondoc \(Partener Coordonator\)](#)

Excelența în tranzacții și reziliența în fața provocărilor sistemice: Radiografia unui an de referință pentru Bondoc și Asociații

Pe o piață a serviciilor juridice marcată de o competiție acerbă, capacitatea unei firme de a gestiona mandate care redefinesc întregi sectoare economice reprezintă testul suprem de maturitate profesională. În ultimele douăsprezece luni, practica de *Healthcare, Pharma & Life Sciences* a casei de avocatură Bondoc și Asociații a fost definită de proiecte de anvergură, confirmând poziția strategică a firmei în ecosistemul avocaturii în domeniul medical regional. Succesul acestor demersuri nu este doar rezultatul unei viziuni juridice clare, ci și al unei coordonări holistice atente într-un mediu profund reglementat.

”Fiind cea mai mare tranzacție din sectorul sănătății din România, vedem cu siguranță achiziția grupului Regina Maria în România și a brandului MediGroup în Serbia la care m-am referit și la începutul discuției noastre ca un proiect de referință. Acesta a reprezentat un proiect de amploare, nu doar prin dimensiune, dar și prin numărul de departamente implicate din cadrul firmei noastre, având în vedere sectorul puternic reglementat”, a remarcat Lucian Bondoc, Managing Partner la Bondoc și Asociații. Acest transfer de active a depășit granițele unei simple vânzări, transformându-se într-o operațiune multi-jurisdicțională care a solicitat o analiză interdisciplinară profundă. Complexitatea a fost dată și de necesitatea de a armoniza interese comerciale majore cu rigori administrative stricte, specifice atât pieței locale, cât și celei din vecinătate.

Efortul depus pentru finalizarea acestui mandat a presupus mobilizarea unei resurse umane considerabile, structurată pe arii de competență complementare. În acest proiect au fost implicați peste 25 de avocați din cadrul Bondoc și Asociații, inclusiv 8 avocați din cadrul departamentului de Life Sciences. Echipa a fost coordonată de **Lucian Bondoc**, Managing Partner, cu suportul Avocaților Asociați **Monica Iancu, Bogdan Bunrau și Raluca Nadejde**. Aceasta structura de comandă a asigurat o fluentă a comunicării și o rigoare în execuție care au permis gestionarea concomitentă a tuturor variabilelor juridice, de la auditul inițial până la încheierea efectivă a tranzacției.

Dinamismul firmei se manifesta însă la toate nivelurile pieței, acoperind un spectru larg de tranzacții și restructurări de capital. ”Anterior, am asistat, de exemplu, și cu privire la schimbarea controlului asupra grupului Diaverum”, a adăugat Lucian Bondoc.

Prezența constantă a firmei în mari proiecte nu exclude însă mandatele de dimensiuni mai reduse. Expertiza avocaților este mobilizată frecvent și pentru tranzacții care, deși au un volum financiar mai discret, prezintă un grad de dificultate tehnică și de reglementare extrem de ridicat, solicitând o mare atenție la detaliile specifice industriei sănătății.

Citește și

[→ Bondoc si Asociații asista un consorțiu de banci și instituții financiare în finanțarea de 331 milioane EUR pentru faza a doua a parcului eolian Vifor din Buzau. Echipa, coordonata de partenerii Simona Petrișor, Diana Ispas și Monica Iancu, cu suportul partenerului Cosmin Stavaru](#)

Imperativul conformării concurențiale: Strategii de protecție a afacerii

Într-un mediu de business în care rigurozitatea regulilor antitrust definește limitele succesului, respectarea legislației din domeniul concurenței nu mai reprezintă doar o opțiune de etică, ci o barieră vitală împotriva riscurilor operaționale majore. Managementul strategic al acestor riscuri solicită o atenție constantă asupra modului în care companiile interacționează cu toți actorii din lanțul valoric al sănătății. Echipa de avocați gestionează un flux regulat de solicitări vizând alinierea la exigențele concurențiale, sprijinind entitățile din sfera științelor vieții în securizarea fiecărui palier al activității lor comerciale.

”Am avut și avem în mod constant mandate complexe în zona conformării cu legislația concurenței pentru clienți din sectorul *Life Sciences*”, a confirmat Lucian Bondoc în interviul acordat. Dincolo de simpla interpretare a normelor, asistența oferită se transformă într-un mecanism de audit permanent al practicilor de piață, asigurând un echilibru între ambițiile comerciale și limitele impuse de autoritatea de reglementare.

”Asistăm regulat clienții din această industrie în relațiile cu concurenții, spitalele, medicii și distribuitorii, în vederea asigurării conformității cu regulile de concurență”, a mai punctat Lucian Bondoc. Această activitate de monitorizare devine deosebit de critică în momentele de transformare structurală a pieței, când procesele de consolidare prin fuziuni și achiziții atrag atenția autorităților de resort. În astfel de contexte, biroul de avocatură intervine activ în calibrarea măsurilor corective necesare pentru a valida concentrarea economică, oferind expertiza în gestionarea condițiilor impuse la nivel instituțional. ”Activitatea noastră a inclus și asistarea clienților în pregătirea și implementarea angajamentelor aprobate de Consiliul Concurenței în cadrul unor tranzacții de tip M&A din zona Healthcare”, a detaliat Lucian Bondoc. Consultanța de specialitate se extinde însă mult dincolo de tranzacțiile finalizate, acoperind și planurile de dezvoltare aflate încă în stadiul de proiect. Dialogul proactiv și argumentat cu autoritatea de concurență garantează ca noile inițiative nu produc distorsiuni pe piața relevantă și ca sunt deplin aliniate la standardele legale în vigoare.

”Am sprijinit, de asemenea, clienți în discuții cu autoritatea de concurență cu privire la diverse proiecte pe care intenționau să le implementeze, pentru a ne asigura că acestea sunt conforme cu legislația aplicabilă și nu generează riscuri concurențiale”, a adăugat Raluca Nadejde, Partner la Bondoc și Asociații. Pentru a preveni orice potențială abatere, specialiștii recomandă un set de măsuri preventive care implică o monitorizare internă riguroasă, dublată de o educare sistematică a personalului. De asemenea, evaluarea prealabilă a politicilor de preț, a schemelor de discount sau a clauzelor de exclusivitate reprezintă pilonii unei conduite comerciale sigure și predictibile.

”În ceea ce privește bunele practici pe care le recomandăm pentru evitarea încălcărilor acestea includ, de principiu, implementarea de ghiduri și proceduri interne clare privind respectarea regulilor de concurență, organizarea de training-uri periodice pentru angajați, revizuirea periodică a contractelor și politicilor comerciale, audituri interne de conformare, consultarea prealabilă a avocaților specializați în dreptul concurenței înainte de implementarea unor inițiative comerciale sensibile - exclusivități, scheme de discount complexe, proiecte comune cu alți operatori

din piața etc.”, a precizat Raluca Nadejde.

”Consideram ca adoptarea unei abordari preventive este esențială în materia conformării cu regulile de concurență, având în vedere ca amenzi aplicate de autoritatea de concurență pot ajunge până la 10% din cifra de afaceri”, a concluzionat Raluca Nadejde.

Citește și

[→ Bondoc & Asociații a asistat ENGIE România în achiziția unuia dintre cele mai mari proiecte eoliene din România | Tranzacția a implicat o structura contractuală complexă și multiple considerente de reglementare. Șase parteneri în echipa extinsă de avocați, coordonată de Monica Iancu](#)

Numeroase succese în litigiile din sanătate

Litigiile rămân o componentă structurală a activității juridice în acest sector, fiind un instrument necesar pentru echilibrarea raporturilor dintre companii și autoritățile de control.

Dincolo de disputele tradiționale cu entitățile de reglementare sanitară, se observă o tendință de creștere a controlului exercitat de alte instituții publice asupra actorilor din industria farmaceutică.

”Cu titlu de exemplu, am reprezentat recent cel puțin trei societăți farmaceutice diferite în litigii de contestare a unor acte administrative sau administrativ-fiscale care aveau legătura cu activitatea și reglementările acestui domeniu, chiar dacă nu a fost vorba de decizii ale unor autorități implicate direct în domeniul sănătății - Ministerul Sănătății, ANMDM, CNAS”, a declarat Lucian Bondoc, Managing Partner la Bondoc și Asociații.

Această diversificare a fronturilor juridice demonstrează un interes sporit al statului în monitorizarea riguroasă a conformării, extinzând aria de supraveghere dincolo de granițele stricte ale Ministerului Sănătății sau ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS). ”Situția cu care s-au confruntat companiile farmaceutice în ultima perioadă denotă tocmai extinderea interacțiunilor de domeniu juridic și interesul tot mai mare al altor autorități publice în reglementarea și urmărirea compliancei pe piața farmă”, a confirmat avocata.

Interacțiunea cu sistemul public de asigurări generează, la rândul său, puncte de fricțiune care pot fi soluționate favorabil doar printr-o argumentație juridică solidă și o înțelegere profundă a mecanismelor de finanțare. ”Am reprezentat cu succes un furnizor de servicii medicale într-un litigiu legat de decontarea serviciilor medicale din fondurile CNAS”, a completat Raluca Nadejde. Reușita în astfel de spețe este susținută de o rată de succes remarcabilă în instanța, bazată pe unificarea competențelor din diverse ramuri de drept, fapt ce asigură o protecție robustă împotriva deciziilor administrative arbitrare.

Bondoc și Asociații a fost implicată, de asemenea, în numeroase analize de due diligence și de litigii legate de acuzații de malpraxis, dispute legate de pandemia Covid 19, litigii în contextul insolvenței unor actori din piața etc. În lipsa unor fonduri suficiente care să acopere diversitatea ariilor terapeutice, unii pacienți încearcă să găsească soluții în tribunale pentru a beneficia de tratamentele necesare. ”Deși s-au făcut progrese în acest sens, fiind stabilite criterii de priorizare pentru includerea în lista medicamentelor rambursate, acestea nu pot fi suficiente pentru a acoperi nevoile tuturor pacienților pe diferitele arii terapeutice. Din acest motiv, CNAS se confruntă astăzi cu un număr mare de hotărâri judecătorești prin care se admit cererile pacienților de rambursare a medicamentelor (indicații aprobate), dar nerambursate, Bondoc și Asociații asistând regulat și în legătura cu aspecte de acest tip”, a remarcat Lucian Bondoc.

Pe ansamblu, pentru a raspunde volumului, complexității și diversității de provocari, firma a consolidat un nucleu de specialiști care acopera toate palierele de senioritate necesare unei practici de elita. Echipa de *Healthcare, Pharma & Life Sciences* a Bondoc și Asociații este coordonata de **Lucian Bondoc**, Managing Partner și **Raluca Nadejde**, Avocat Asociat și este formata din 9 membri, cu niveluri diferite de senioritate și experiența. Coordonarea centrala este dublata de o colaborare interdisciplinara, unde experții în farma fac front comun cu departamentele de Concurența, Achiziții sau Dreptul muncii pentru a oferi o consultanța completa.

În proiectele din domeniul *Healthcare, Pharma & Life Sciences*, echipa este formata din avocați cu o experiența vasta în domeniu. **Lucian Bondoc** și **Raluca Nadejde** sunt secondați frecvent în proiectele mari de **Diana Botea** – Managing Counsel, **Alexandru Daniliuc**, **Ionuț Lechea** sau **Calina Pavel** - Senior Associates, **Alexandra Bunea** - Associate. ”Pe fiecare proiect, în funcție de specificul acestuia, se lucreaza strâns cu alte departamente, precum echipa de concurența, de litigii, de achiziții publice, de dreptul muncii, Data Protection etc, fiecare dintre aceste echipe având membri dedicați, cu experiența în domeniul farmaceutic”, a aratat Raluca Nadejde. Privind spre orizontul economic al firmei, acest departament ramâne un pilon de creștere sustenabila, alimentat de o expertiza recunoscuta la nivel de top și de o piața a sanatații aflata într-o continua efervescența.

”Având în vedere experiența și expertiza de top a B&A în sectorul sanatați și dinamicile economice și sociale, ne așteptam ca activitațile departamentului nostru de Life Sciences sa continue sa se dezvolte solid și în anii urmatori”, a concluzionat Lucian Bondoc.